

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
กิจกรรม การเพาะปลูกและอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น
(เพื่อฟื้นฟู ดูแลและขยายพันธุ์ต้นครามเพื่อนำไปแจกจ่ายให้ชุมชน)
กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองสิงหนคร
Cultivating and conserving local resources to restore, care for, and
Propagate indigo plants for distribution to the community.

ความสำคัญและที่มา

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ.)เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2536 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจและทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย ก่อให้เกิดกิจกรรม เพื่อให้มีการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติที่นำผลประโยชน์มาถึงประชาชนชาวไทย ตลอดจนให้มีการจัดทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชให้แพร่หลายสามารถสื่อถึงกันได้ทั่วประเทศทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก สายพระเนตรอันยาวไกล ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่เมื่อครั้งปี 2503 ที่ทรงมีพระราชดำริให้อนุรักษ์ต้นยางนาและทรงให้รวบรวมพันธุ์ไม้ของภาคต่างๆ ทั่วประเทศปลูกไว้ในสวนจิตรลดา การนำพันธุ์พืชที่รวบรวม เพาะปลูก และรักษาในพื้นที่ที่เหมาะสมทางกายภาพ และปลอดภัยจากการรุกราน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนองพระราชดำริ ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากพันธุกรรมพืชของพื้นที่ให้มีความเหมาะสมและยั่งยืน
2. เพื่อประโยชน์ในการรักษาทรัพยากรท้องถิ่นที่มีคุณค่า และเสี่ยงต่อการสูญหาย
3. เพื่อรวบรวมและขยายพันธุ์พืชสำคัญพืชหายากและพืชที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจหรือพืชที่มีคุณค่าด้านสมุนไพร

ประโยชน์ที่นิสิตได้รับ

1. ได้เรียนรู้ วงจรชีวิต วิธีปลูก การดูแลรักษา และปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นคราม
2. สามารถนำความรู้ไปต่อยอดสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าย้อมคราม งานหัตถกรรม หรือผลิตภัณฑ์สีธรรมชาติ
3. ฝึกทักษะการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว และกระบวนการสกัดสีธรรมชาติจากคราม ซึ่งช่วยเสริมประสบการณ์นอกห้องเรียน

ประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับ

1. ช่วยอนุรักษ์พันธุกรรมพืชพื้นถิ่นและภูมิปัญญาการย้อมครามไม่ให้สูญหาย
2. สามารถพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น เวิร์กช็อปย้อมคราม สร้างรายได้หมุนเวียนในพื้นที่

วิธีการศึกษา

สำรวจชนิดพืชในพื้นที่เป้าหมาย

วิเคราะห์คุณค่าทางเศรษฐกิจ สมุนไพร และความสำคัญทางระบบนิเวศ

คัดเลือกพืชเป้าหมาย (ต้นคราม)

จัดทำเอกสารหรือสื่อองค์ความรู้เกี่ยวกับพืชในพื้นที่

ผลการศึกษา

- 1.ฐานทรัพยากรท้องถิ่น - ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตภูมิปัญญาและทรัพยากรทางชีวภาพ/กายภาพในชุมชนที่รวบรวมเพื่อการเรียนรู้และอนุรักษ์
- 2.พื้นที่ปกป้องทรัพยากร - พื้นที่ที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์และศึกษาพันธุกรรมพืชอย่างใกล้ชิด
- 3.ภูมิปัญญาชุมชน - ความรู้ ความสามารถ และวิถีการดำรงชีวิตที่สืบทอดกันมาในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
- 4.การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน - การสำรวจเก็บรวบรวม และปลูกรักษาพันธุกรรมพืชเพื่อศึกษาวิจัยศักยภาพของพืชชนิดต่างๆ

การฝึกงานทางรัฐประศาสนศาสตร์

ฉบับเต็ม

นาย พันธวีร์ พุ่มนวล 651011149 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. ยศธร ทวีพล เอกการปกครองท้องถิ่น